

Emmeloord, 19 oktober 2021.

Onderwerp

Aanpassing Beleidsplan Openbare Ruimte

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. De aanpassing van het Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 vast te stellen;
2. In 2022 een eenmalig budget van € 125.000 beschikbaar te stellen voor biodiversiteit;
3. Dit budget beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat de verwachte subsidie van de provincie wordt verkregen;
4. De 2^e wijziging van de Programmabegroting 2022 vast te stellen.

Doelstelling

Een openbare ruimte die bijdraagt aan behoud en ontwikkeling van de leefbaarheid en die ook bijdraagt aan doelen voor duurzaamheid, natuur, klimaat, gezondheid en behoud van cultuurhistorie.

Inleiding

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Dat is de ruimte waar iedereen gebruik van mag maken. Denk aan wegen, parken, plantsoenen, vijvers etc. Dit betekent dat wij zorgen dat die ruimte veilig, netjes en bruikbaar is en dat hij ook eventuele andere doelen dient, zoals natuurontwikkeling en behoud van landschappelijke waarden. Het betekent ook dat wij de kosten daarvan dragen. Dit vraagt om beslissingen. Besluiten over de doelen waar wij de openbare ruimte voor inrichten en onderhouden, maar ook besluiten over de wijze waarop wij de kosten daarvan opvangen in onze begroting. Die besluiten staan in ons *Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024* (BOR), dat u in 2014 vaststelde.

In dit voorstel leest u over twee aanpassingen van het BOR, namelijk:

1. Actualiseren van de gekozen onderhoudsniveaus, en
2. Aanvullen van het BOR met een hoofdstuk 'Biodiversiteit'.

Deze onderwerpen zijn in het afgelopen jaar met u besproken in de commissie Woonomgeving:

- In maart 2021 werd u tijdens een themabijeenkomst geïnformeerd over de aanpassing van het BOR en de samenhang daarvan met andere processen.
- In het najaar van 2020 besprak u de 'Keuzenota Biodiversiteit'.

Beleidsreferentie

- ⇒ [Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024](#)
- ⇒ [Financiële beheersverordeningen gemeente Noordoostpolder](#) (vooral artikel 19, onder a.)
- ⇒ [Motie 2020-06-14k Bewustwording klimaatadaptatie en biodiversiteit](#)
- ⇒ [Motie 2020-06-14i Biodiversiteitsherstel](#)
- ⇒ [Motie 2020-06-14j Perspectiefnota 2021-2024 - biodiversiteit](#)
- ⇒ [Motie 2017-07-16h Versterking biodiversiteit Noordoostpolder](#)
- ⇒ [Amendement 2020-11-12f Versterking Fauna](#)
- ⇒ [Keuzenota Biodiversiteit \(behandeld in de commissie Woonomgeving 28 september 2020\)](#)
- ⇒ [Perspectiefnota 2021-2024 \(vastgesteld 29 juni 2020\)](#)
- ⇒ [Perspectiefnota 2022-2025 \(vastgesteld 5 juli 2021\)](#)
- ⇒ [Besluit Verzachten bezuinigingen \(raadsbesluit 28 april 2021\)](#)

Argumenten

1.1 *De onderhoudsniveaus in het BOR vragen om een nieuw, overzichtelijk besluit*

De afgelopen jaren zijn de onderhoudsniveaus van verschillende gebieden (deels) gewijzigd. Dat maakt de situatie onoverzichtelijk. Daarom is een nieuwe vaststelling wenselijk.

Het BOR bevatte in 2014 lage onderhoudsniveaus als gevolg van bezuinigingen in die periode. Daarna kwam er in verschillende perspectiefnota's, verspreid over meerdere jaren, geld beschikbaar om het onderhoudsniveau op onderdelen weer te verhogen. Zo werd in 2016 het onderhoudsniveau voor groenonderhoud in de centrumgebieden weer verhoogd naar B¹ en in 2017 gebeurde dat voor de woonwijken. Vorig jaar werd bij de Perspectiefnota 2021-2024 juist weer bezuinigd op het beheer van de openbare ruimte. En in het afgelopen voorjaar werden die bezuinigingen voor twee jaar weer deels terugdraaid (2021 en 2022).

1.2 *Biodiversiteit is een nieuwe ambitie die een plaats in het BOR verdient*

In moties, amendementen en themabijeenkomsten sprak u in het afgelopen jaar over het onderwerp 'biodiversiteit'. Het is een thema dat de afgelopen jaren in de wetenschap en politiek steeds meer aandacht kreeg en waarover ook een aantal van uw fracties zich graag uitsprekt. Dit vraagt om een besluit over de ambities en inzet van ons als gemeente. Want daarmee kiest u samen welke inspanningen en budgetten wij als gemeente aan deze ambitie besteden.

1.3 *Het vaststellen van onderhoudsniveaus is een verplichting uit onze financiële verordening*

In artikel 19 van onze Financiële beheerverordening staat dat u een nota over het beheer van de openbare ruimte vaststelt. De nota is bedoeld om te zorgen voor een verantwoord onderhoud van de openbare ruimte, ook in financiële zin. Bij ons is het BOR die nota. U kiest hierin de onderhoudsniveau's voor de openbare ruimte en geeft daarmee een kader voor de uitvoering.

1.4 *Het vaststellen van het BOR is een bevoegdheid van u als raad*

In het BOR staat ons beleid voor de openbare ruimte. Daarmee laten wij als gemeente zien wat bewoners van ons mogen verwachten en wat wij van hen verwachten. Dit gaat over inrichting, beheer en gebruik van de openbare ruimte. Deze ambities kiezen, is een inhoudelijke keuze, maar vooral ook financiële keuze. Daarom past het bij de bevoegdheden van u als raad om die keuze te maken. Want de raad heeft het budgetrecht en bepaalt de beleidskaders voor de uitvoering.

1.5 *Deze (beperkte en tussentijdse) wijziging past bij het moment*

Deze actualisatie is slechts een kleine, tussentijdse, wijziging van het BOR. Dat past bij dit moment. Want u werkt aan een Omgevingsvisie, een Mobiliteitsvisie en een Visie Buitenwegen. Dat zijn allemaal stukken die (nieuwe) standpunten opleveren die ook relevant zijn voor (inrichting, beheer en gebruik van) de openbare ruimte. Een volledige inhoudelijke herziening van het BOR past daarom goed in de periode 2023/2024. Dan bent u inmiddels verder met die andere visies en is duidelijker wat die voor het BOR betekenen. Daarnaast is de looptijd van het huidige BOR tot en met 2024, dus ook dat maakt een volledige vernieuwing in 2023/2024 logisch. U bent hierover geïnformeerd tijdens de themabijeenkomst van de commissie Woonomgeving in maart 2021.

2.1 *Er is budget nodig voor de nieuwe ambitie 'versterken biodiversiteit'*

Technisch is er veel mogelijk om de biodiversiteit te behouden en versterken. Zowel in ons eigen groen (bijv. gazons en plantsoenen veranderen in kruidenrijk gras of naar groen met meer verschillende struiken en planten) als ook door inzet van andere partijen (bewoners met eigen tuin, agrariërs, natuurorganisaties en andere overheden). Zelfs als dit zo voordelig mogelijk gebeurt (met subsidie of samen met andere partijen) kost het toch wel enig budget. Die kosten variëren van materiaalkosten en tijd voor het begeleiden van bewonersinitiatieven tot opdrachten aan aannemers geven om een plantvak anders in te richten. Op dit moment is er géén budget in de begroting beschikbaar voor biodiversiteit. Dit betekent dat we ook geen basis hebben om bijvoorbeeld subsidie aan te vragen, want daarvoor is een eigen bijdrage nodig is. Door de bezuinigingen op de bestaande budgetten voor de openbare ruimte, is ook daarin geen ruimte te vinden.

¹ De onderhoudsniveaus worden uitgedrukt conform de CROW-richtlijn "Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018 – standaardkwaliteitsniveaus voor onderhoud". Dit betekent een schaal van: Niveau A+ (net opgeleverd), A (hoog), B (acceptabel), C (laag) tot D (geen onderhoudsinspanningen).

2.2 Met € 62.500 nieuw budget, kunnen we ook € 62.500 subsidie aanvragen

Met een bedrag van € 62.500 per jaar in 2022, kunnen wij voor dat jaar subsidie van de provincie benutten. We stellen voor om dit bedrag te dekken uit de *reserve beleidsplan*. Dit betekent dat we dan voor een bedrag van € 125.000 kunnen investeren in het versterken van de biodiversiteit (ons eigen budget van € 62.500 plus € 62.500 aan subsidie van de provincie). De subsidie ontvangen wij waarschijnlijk pas nadat de uitgaven zijn gedaan. Daarom vragen wij u om het hele budget van € 125.000 beschikbaar te stellen. De helft daarvan wordt dan (achteraf) gedekt voor de subsidie en de andere helft uit de *reserve beleidsplan*.

3.1 De subsidie van de provincie vormt 50% van de dekking van dit budget

Wij verwachten een bedrag van € 62.500 aan subsidie te krijgen van de provincie. Dat bedrag vormt 50% van de dekking van het budget dat u nu beschikbaar stelt. Zonder subsidie kan de investering dus niet gedaan worden.

4.1 Bij dit besluit is een begrotingswijziging nodig

U stelt budget beschikbaar dat nog niet in de begroting stond. Dit betekent dat u de begroting wijzigt.

Kanttekeningen

1.1 Na 2022 gaan de bezuinigingen volledig in

In de Perspectiefnota 2021-2024 zijn bezuinigingen doorgevoerd. In 2021 zijn die deels teruggedraaid voor de jaren 2021 en 2022. In de periode na 2022 gaan de bezuinigingen dus alsnog volledig in. Dit betekent dat er dan minder budget is voor het beheer van de openbare ruimte. En dat het onderhoudsniveau dan lager wordt. Het voorgestelde BOR gaat daar nu vanuit.

1.2 Wisselingen in onderhoudsniveaus zijn niet wenselijk

In de afgelopen jaren zijn de budgetten vaak gewijzigd en daarmee de onderhoudsniveaus dus ook. En die lijn zet zich nog even door vanwege de bezuinigingen. Dit geeft onduidelijkheid richting de bewoners en maakt het werk inefficiënt. Want de werkzaamheden die bepalend zijn voor het onderhoudsniveau (maaien, onkruid verwijderen etc.) zijn meestal georganiseerd in opdrachten bij de aannemers die over meerdere jaren lopen. Tussentijdse wijzigingen zijn dan ongunstig voor de onderhandelingen en vragen bovendien extra tijd die niet gepland was. Daarnaast geven de schommelingen in de onderhoudsniveaus onduidelijkheid voor bewoners. Hen valt waarschijnlijk op dat het gras en het onkruid het ene jaar beter wordt bijgehouden dan het andere jaar.

2.1 Over de uitvoering van biodiversiteit na 2022 is later nog een raadsbesluit nodig

De ambities en kansen voor het versterken van biodiversiteit lopen ook na 2022 door. De provincie heeft daarom ook voor de jaren 2023, 2024 en 2025 subsidie beschikbaar. Als gemeente hebben wij dat nog niet. Over budget voor biodiversiteit na 2022, zult u daarom in de toekomst nog besluiten moeten nemen. Het eerstvolgende moment daarvoor is de integrale afweging voor de programmabegroting 2023 (-2026).

Planning/uitvoering

Na uw besluit worden de aanpassingen van de onderhoudsniveaus verwerkt in de bestekken. De nieuwe ambities voor de biodiversiteit pakken we op zodra (en voor zover) daar financiële ruimte voor ontstaat. Acties die geen of weinig budget vragen, komen snel aan bod. En natuurlijk gaan we snel aan de slag met activiteiten waarvoor de subsidie van € 62.500 aangevraagd en gebruikt mag worden.

Bijlagen

Document "Beleidsplan Openbare Ruimte, aanpassing 2021"

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : J.W. Simonse
Steller : mevrouw I.S.M. Cornelissen; 0527633501; i.cornelissen@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2021, no. 21.0005715;

gelet op artikel 19 van de Financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder

B E S L U I T:

1. De aanpassing van het Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024 vast te stellen;
2. In 2022 een eenmalig budget van € 125.000 beschikbaar te stellen voor biodiversiteit;
3. Dit budget beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat de verwachte subsidie van de provincie wordt verkregen;
4. De 2^e wijziging van de Programmabegroting 2022 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 13 december 2021.

De griffier, de voorzitter,